

Efter vår första debattartikel "Gruvor – ingen vändning uppåt" publicerad i PT 5 feb, NSD 6 feb, NK 10 feb 2015, gick LKAB till motangrepp i NSD 13 feb och NK 17 feb 2015:
<http://www.kuriren.nu/opinion/joda-aven-du-ar-beroende-av-gruvorna-8122332.aspx>
Vårt svar nedan publicerades i NSD 23 feb och NK 26 feb 2015:
<http://www.kuriren.nu/opinion/slar-vakt-om-allas-ratt-till-ren-luft-och-friskt-vatten-8138493.aspx>

Slår vakt om allas rätt till ren luft och friskt vatten

LKAB:s informationschef Anders Lindberg besvarar min artikel som belyser gruvornas begränsade möjligheter att vända utvecklingen uppåt i inlandet.

Faktum kvarstår. Det är viktigt att politiker, planerare och andra beslutsfattare sätter sej in i hur

- arbetstillfällena i gruvor minskar historiskt och systematiskt genom ekonomiskt lagbunden rationalisering och teknisk utveckling
- inte ens två framgångsrika gruvor i Gällivare förmår ge kommunen en befolkningsökning
- samhällen för att förbättra sina framtidsutsikter, istället behöver satsa på ett diversifierat näringsliv, vilket Kiruna har i högre grad än Gällivare
- turistnäringen är den kraftigast växande näringen, och behöver hög personaltäthet för servicekraven
- naturturismen har goda förutsättningar i Norrbotten, men behöver oförstörda områden och rena vatten.

Att sätta sitt hopp till att en ensidig gruvsatsning skulle vända befolkningsutvecklingen långsiktigt uppåt på en ort är ett misstag. Ödet för Laisvall, Laver och Nautanen talar sitt tydliga språk.

Naturskyddsföreningen i Norrbotten konstaterar att metaller kommer att vara viktiga även i det hållbara samhället. Vi kommer även att behöva nya gruvor. Då är det viktigt att politiska styrmedel prioriterar hushållning, sänkt konsumtion och återvinning. Då måste restriktivitet hindra aktiespekulationen bakom prospekteringen från att driva upp förväntningar till orimliga nivåer, med brytningskrav på åtskilliga känsliga platser. Då behövs ett pålitligt miljöregelverk som endast tillåter de gruvor som inte hotar miljö, människors hälsa och oersättliga naturvärden.

Det skorrar falskt att skryta om Sveriges miljölagar och miljöpraktik på gruvområdet. LKAB och Mark- och miljööverdomstolen har visat att det saknas såväl vilja som lagskydd, för att värna oersättlig urskog vid Mertainen från att bli begravd under gruvavfall. Undersökningstillstånd beviljas i områden där naturen skyddats, t o m i den vidsträckta urskogen vid Jelka. Arne Müllers bok "Smutsiga miljarder" visar att gruvornas miljöproblem inte lösts, t ex vid Blaiken där lagenligt avsatta belopp inte räcker för efterbehandlingen efter konkurs. Att liten areal påverkas, har en renskötare kommenterat med att ett knivstick påverkar liten areal på kroppen, men det är ingen tröst om det träffar ett vitalt organ.

Det är anmärkningsvärt att LKAB:s informationschef tar till beskyllningar, förvrängningar, misstänkliggöranden och faller till Jantelagens nivå. Vi i Naturskyddsföreningen vill slå vakt om allas rätt till ren luft, friskt vatten och att även barnbarnen ska få en framtid med säkert klimat och god miljö.

Lars Andersson, ordförande, Naturskyddsföreningen i Norrbottens län